

مجله تاریخی و جغرافیایی

مطبعه و محل اداره :

جنرال اوغلانده امنیت
صندوقی جوارنده
شنکول یقوشنده
۲۲ نوامبر

سلکمه موافق آثار
جدیده مع المنونه
قبول اولنور

درج ایدله یین آثار اعاده اولتماز

دیر ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، و سیاسیات و بالخاصه احوال و شئونه اسلامیه و بحث ایدر و هفته ده بر نشر اولنور .

صاحب و مؤسسلری :

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب
تاریخ تأسیسی

۱۰ تموز ۳۲۴

آبونه بدلی

سنه لکی	التی آیلنی	غروش
ممالک عثمانیه ایچون	۶۵	۳۵
روسیه	۶۵	۳۵
سائر ممالک اجنبیه	۱۷	۹

در سعادتده نسخہ سی ۵۰ پاره در

قیرله دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی
۲۰ غروش فضله آلنیر

یدنجی جلد

۱۴ رمضان ۱۳۲۹ پنجشنبه ۲۵ اغستوس ۱۳۲۷

عدد : ۱۵۷

فراعنه دورلرینک بررهیولای عظمت نمون اولان و... یوکسه لن اهراملر ، دردنجی سلاله یه عائد اوج حکمرانلر ، مطموره ابدیلریدر .

اهراملر ، معظم بررخطیب ... یاشامش اولان انسانلرک مساعی حیاتی ، مستبد حکمدارلرک مظالم خون آلودینی بوتون ، غنا سیله اخلافه تقیر ایچون بوکونه قدر بایدار اولمشلردر .

برنظر عبرت بین ، اهراملرک ، طائنده تاریخ قدیمک برحیفه سنی ، بریپراغنی اوقویه بیلور .

بو یوک اهرامی انشا اید بیلیمک ایچون بوزیبیک عمله تمام اوتوز سنه چالشمشلردی . بوزیبیک کشی برقاج مستبدک احتراصات شخصیه لری اوغرا ، اولومه محکوم اولمش اسرا کتله لرندن متشکل ایدیلر . ابو الهولار ، « Sphinx » ایسه تب مدینتیک آثار متباقیه لیدر . تب بیک بشیوز سنه قدر احتشام وعظمتی محافظه ایده بیلیمشدی .

اسکندریه نك استیلاسی مصرده یکی بردوره حیاتک مبداء انکشافی اولدی . فقط قبل المیلاد (۳۲۳) سنه سنده اسکندر بردنبره وفات ایدنجیه ممالکی قوماندانلری آره سنده تقسیمه اوغرا دی . مصره یرلشن بطلمیوسلرک اقداماتی ، اسکندریه یی بر دارالعرفان حاله کتیردی . یونان حکماسندن بر جوقلری اسکندریه دارالفنوننده ا کمال تحصیل ایلیمشلردی . حتی مشهور آرشمید بیله بومکتبک تلامیذ عرفاندندر . به توله مه حکمدارلرندن سوتر « Soter » مجاور مملکتلرده اشتهار ایدن علمانی اسکندریه یه جلب ومظهر عواطف ایدیوردی . سوترک سراینده بولتان اعظمندن مشهور دیمتریوس فاله روس Démétrius Phalérus اسکندریه کتبخانه ایدی الاشهارینی تأسیس ایلیمشدی .

بطلمیوس فلا دلفیوس زماننده ایدی که مشهور اوقلیدس ، اصول هندسه سنی تألیفه موفق اولدی . اوقلیدک وضع ایتدیکی مه تودلر ، اوزمانه قدر تعقیب ایدیلن طرز محاکمهی اساسندن صارصمش ، متفکرینه یکی بر چیغیر آچمشدی .

اسکندریه مکتبی فلسفه ده (آرسطو) و اخلاقده (زنون) مسلک لری تعقیب ایدیوردی .

رومالیلرک مصره هجوملری اثنا سنده اسکندریه نك محتشم وزنکین کتبخانه سی یاندی . بوفلاکت عظمی دن پک آز کتاب قور تار یله بیلیمشدی . اسکندریه مدرسه سی خیل مدت نفوذ وشعشه سنی محافظه یه چالشمشدر . فقط صوکره لری تحولات سیاسیه ایله بودارالعرفانک منابع فیاضه سی قورومغه باشلادی .

بالخاصه خرستیانیلنک انتشارندن صوکره علوم وقنون آرتق عقامته محکوم اولمشدی .

اسکندریه ، عالم خرستیانیلنک اوچنجهی کرسیسی مقامی احراز ایلدی . مسلک فی وفلسفی کاملاً اونوتیله رق یرینه آباء کینسائییه نك وهیات سفسطه آمیزلری قائم اولدی .

واسیا فناده طبقی جفان کی قلت کوسترییور . سزک قوجه قبیله کزک طوبی طوبی اوج قیلیجی می وار ! طیبی دکل . او حالده اسیاف یرینه سیوف دییه جکدک . یقطرن کله سی ده ضعیف : قیلیجیلرک اوچندن قان داملاماسی بر شی دکل . بوراده قان داملامایه جق بلکه سیلان ایده جک ایدی . او حالده یقطرن یرینه یسلن دییه جکدک . دما کله سی ده بر چوق قاللر کوسترمک لازم کله جکی ایچون دماء شکنده اوله جقدی

دها ، مطلع بیتنه عائد تنقیداتی دیکله مکه زوالی حسانده آلت طرفی استماعه مجال قلمادی . اورادن چکیلوب کتیدی .

چکنارده رسائل موقوته نك برنده ، غریبلر شعری قصد آموزون ، مقفی سویله نك کلام دییه تعریف ایدرلرمش . « طرزنده برروایت کوردم . راوی بومعلوماتی باشقه برندن آدیغنی ده سویلیوردی . بویله عاریت علم ایله بجنه قاریشمق جائز میدر بیلیم که ! واقعا منقدین عربک وزن قافیه سقطاتی اخطار ایتدکلرینی کوردک ، لیکن محضا آهنگندن ، قافیه نك دوز کونلکندن طولای بر نظم صرفی شهر درجه سنه چیقاردکلرینی هیچ کورمده . خنسادن نقلاً یازدیغمر شوسوزلر مدعایزی اثبات ایده بیلیر صانیرز .

محمد ماکف

اسلامده فن وفلسفه

دردنجی عصر هجریده مصر مغرب . — مصر ، نیلک طاشقین فیضانلرینه آرامگاه اولان طار واوزون بروادیدن ، ایکی قیا آره سنه صیقشمش منبت برقطعه دن عبارتدر .

شمال جهتنده ، بحرسفیدک آغوش موجه دارینه آتیار کی اوزانان دلنا ، نهرک فیاض صولرینک ترسیب ایتدیکی میللره کوندن کونه توسع ایده رک مصرک ثروت طبیعی و قیمت ارضیه سنی متبادیاً آرتیرمقددر . حبشستانک قارلره مستور شوا هقندن اثنای صیفده قویان سیلابلر ، آق دکره طوغری پرغرور قوشارکن ، متصل آرتار ، یوکسه لیر ونهایت مجراسنه صیغیشه میهرق طاشار واطرافی کاملاً استیلا ایدر . قوراق طوپراقلر اوزرنده بر طبقه تشکیل ایدن صولر ، بعضاً ، اون متره ارتقاعه قدر چقه بیلور .

ایلوله طوغری صولر چکیلور ، نهر مجراسنه کبرر ومیللر ترسب ایده رک اراضی اوزرنده منبت بر طبقه تشکیل ایدر وایشته اووقت مصرده حیات فعالیت باشلار .

مصر ، بشریتک درسخانه اولینی ، مدنیت قدیمه نك ، مهد شعشه داریدر . مصرده تأسیس حکومت ایدن سلاله لرک بر قسمی مصر سفلا ده (پایتختلری منفیس شهری ایدی) ، بر قسمی ده مصر علیاده (پایتختلری تب شهری ایدی) حکمران اولمشلردر .

منفیس بش بیک سنه قدر کال دبدبه ایله مصره حاکم اولمشدی .

قارشی پرورده ایتدیکی احتیاساتک تظاهرات مستحسنه سنه پک بارلاق بروسيله تشکيل ايلمىدى .

تدریساته باشلاندىنى کون کندیسیدیه بالذات درسارده بولمىش معلملرک تقدیرلرینی استماعه رغبت کوسترمىدى .

کنج شا کرد انک احوال روحیه سی اوزرنده بر تأثیر عمیق براقه جق اولان شوحرکت ؛ شایان تجیل بیوکلکوردندر .

خسته خانه عمومه کشاده ایدی . فقرا ، جمعه کونلری محباناً معاینه و تداوی ایدیلرلردی .

احمدک مخدومی (ابوالحیث حارویه) دخی پدرینک اثرینی تعقیب ايلمىشدر . مصرده انشا ایتدیکی مؤسسات میاننده مشهور حیوانات موزه سی شایان تذکاردر . بوموزه ده ذی خیات هر نوع حیوان موجود ایدی .

طولونیلرک پک قیصه سوره نی مدت حکومتلرینی متعاقب اخشیدیلر رأس کاره کچمشلردی . فقط آنلرده اوزون مدت بایدار اوله میهرق موقعلرینی قیرواندن قوشوب کلن فاطمیلره ترکه محبور اولمشلردر . فی الحقیقه ۹۷۲ سنه میلادیسنده معزالدین ، کمال دبدبه ایله قاهره یه کیرمىشدى .

مصر ایکی عصر قدر دائمی اختلالله مقراولمىشدى . فقط فاطمیلرک اشغالی تاریخندز اعتباراً علوم و فنون یته طریق ترقیسننده دوام ايلمىشدر .

عینی سنه ظرفنده وزیرشیر (جعفر) ، جامع الازهری انشا ایتدیرمىشدى . ازهر اتصالنده بنا اولتان مدرسه مکمل بردارالفنون ایدی . ازهرده فنونک بالجله شعبات معلومه سی اساسی بر صورتده تدریس و تعقیب اولتیوردی .

ازهر ؛ مشاهیر علمایه منشأ اولمق شرفی خیلی مدت محافظه ايلمىشدر . مماتک اسلامیه نك الك هجرى محللرندن برچوق کنجلر ، مصره ، ازهرک آغوش عرفانه قوشیورلردی .

دردنجی عصرهجریده مصرده جداً ممتاز اعظم یشمامش ایسه ده ، بالاخره ازهرک سقف عرفاندن طاشان حزمات معرفت ، بشنجی ، آلتنجی وحق یدنجی عصرلرده لمعات ششمه داريله جهان مدنیتی نورلره مستغرق ايلمىشدر .

..

سعيد بن توفیل رحمن بن برك . — طولونیلر دورنده یتیشان اعظم ازباب فندن و مشاهیر اطبادن سعیدبن توفیلی ذکر ایده بیلیرز . سعیدک علوم طبعیه و فن طبده کی اختصاصی شایان حیرت بدرجه ده ایدی .

سعید ، اثنای سفرده احمدبن طولونک خدمت طبابتی ایفا ایدردی . امیر ، شهرده اقامت ایتدیکی زمانلر ؛ خدمت طبابتده حسن بن زیرک استمخدا اولتوردی . حسن ده طولونیلر دورینک بارز سیماى عرفانلرندن صاییلور .

ابو ایکی ذات ، علوم و فنونک آفریقاده انتشارینه خیلی خدمت ایتمىشدر .

اسکندریه ده خرسیتیانلره بت پرستلر آره سنده ظهور ایدن بر عربده دن بالاستفاده ده سپوط ثتوفیل ، قیصرک تخریباتندن قورقلمش اولان کتابلری ده بودفعه کاملاً یافدیردی .

اولجه کتب علمیه و فیه ایله مالی اولان رافله ، آباء کینسائییه نك توهات و تخيلات غریبه لرینی حاوی مؤلفاتی طولیدیلر . سن سیریل دیسپوطلق کرسیسته صعود ایدنجه ششمه و لمعاتی غائب ایتمش اولان متباقی شمله عرفانده بسبتون منطقی اولدی . سن سیریل سفسطه ایله مشبوع بر فلسفه خرافه آلودنشرینه باشلادی . بونک نتیجه سی اوله رق ، بروقتلر کتب فیه و علمیه ایله مالی اولان اوبیوک کتبخانه ؛ سن سیریلدن صوکره ، کاملاً انجیل شرحلری ، دعا مجموعه لری و کلیساجه مقدس طانیلان ذواتک معجزه لرینی مصور کتابلره طولمىشدى .

اسکندریه ده فنون و فلسفه یه قارشی اولان میلان وهوس بسبتون سونمش ، دارالعرفان یرینه کلیسا قائم اولمىشدى . برحاله ده عمروبن العاصک اردوسی مصره کیردیکی زمان غرامرجی ژان (کتب عربیه ده یحی غراما طیقوسی نامیله معروفدر) کبی فن شناس انجق برایکی ذات بوله یيلمىشدى .

اسلاملر طرفندن قتح ایدلد کد نصرکه ؛ برنجی وایکنجی عصرهجری امتدادنجه ، مصرده ، فعالیت دماغیه یه دائر بر حرکت قطعیه و سریعه کوريله مدی .

فیوضات اسلامیه ؛ خرافات عجیبه ایله اویو شمش اولان دماغلری اویاندیره بيلمک ایچون ایکی عصر بکله مک لازم ایدی .

فی الحقیقه اوچنجی عصرهجری اوائلنده بیله مصرده فعالیت دماغیه هنوز لایقیله انکشاف ایده ماممىشدى . اسکندریه و قاهره ، بغدادنه ششمه عرفان و احتشامی قارشوسنده پک سونوک قالمىشدى .

فقط ، مصر سیاست بغداددن فک رابطه ایتد کد نصرکه ؛ بر وبلکه ایکی عصر مدت طریق ترقی و تکاملده متصل ایلريله مش ؛ شمالی آفریقاده بر مرکز علم و عرفان حالى آلمىشدر .

دها اوچنجی عصرهجری نك نهایتلرینه طوغری مصرک عراقله اولان رابطه سی کوشه مک باشلامىشدى . نهایت بورابطه بسبتون قوپدی .

طولونیلر ؛ — بعض حرکات شدیدلرینه رغماً — نیل ساحلنده فنون وادیاتک حاملکی شرفی احراز ایده بیلدیلر .

بنی طولون دولتنک مؤسسى اولان احمدبن طولون ترک فسلندندر عرقه خاص اولان حماست و قدرشناسلیله کسب اشتهار ايلمىشدر . احمد ؛ مصرده فعالیت دماغیه نك انکشافنه بوتون غیرتیله صرف همت ایتمش بویوک برذاقدر .

انشا ایتدیردیکی مبانی عالیه میاننده مشهور خسته خانه ایله الآن بایدار اولان (جامع طولون) خدمات مدنییه سنک آبدات احتشام فماتسندندر .

احمد ، جامع اتصالنده بر مدرسه عالیه دخی انشا ایتدیرمىشدى . مدرسه نك پک مطنطن اولان رسم کشادی ؛ ابن طولونک علوم و فنونه

ابو علی خلف الطولونی ده بو دورکا کابراباب کالندن معدوددر . علم تشریحی عائد تتبعات مهمهده بولمشددر . کوزک تشریحی ، امراض عینیهک طرز تدوینی حقنده یازمش اولدینی (کتاب الهایه والکفایه) عنوانی اثری مشهوردر .

مغرب . — مصر خارج اولمق اوزره ، آفریقانک جهت شمالیهسنه تصادف ایدن خطه وسیعیه مغرب نام عمومیی ویریلر . قدیمدیری بربریلره مسکون اولان بو اقلیم ، ماضیده مهم صفحات کچیرمش ، خون آلود قتالره اوغراشددر :

فنیکهدن بادبان کشای عزیمت اولان بر قاج کمی خلقی ، بربرستانک لطیف بر نقطهسنده ، بحر سفیده حاکم اولان بر چیقنق اوزرنده ، قارتاجینی تأسیس ایلمشدری .

بالاخره رومالیرک ، دها صوکره واندالیرک ونهایت روم ایمپراطورلغنک زیر استیلاوحمایهسنه کچمش اولان بو اقلیم ، معاریهده ابو سفیان دورنده ، عقبه بن نافع کبی بر خارقه حربک غیرتیه ممالک اسلامییه میانیه ادخال ایلدی .

تاریخ فنک عالم اسلامه عائد اولان قسملرنده مغربه دایر — اقطار سائریه نسبه — او قدر پارلاق صحیفهله تصادف اولنه من .

فی الحقیقه لوای اسلامی آتیه صیغیان ممالکدن یالکز مغرب اقلیمیدرکه علوم وفنونه قارشلی لاقید قالمشدر . چونکه محیطده اوقابلیت یوقدی . آره صره پارلایان نور ذکالر ایسه پک جابوق سونمشدر ، برق آسا پایدار اوله مامشدردر .

قدیم اهالی بربریه تمدنن زیاده بدوته ، علم وعرفاندن چوق خاسته مستعد ایدیلر .

افق مغربده طلوع ایدن بو نادرذکالردن (اسحق بن عمران) ی ذکر ایده بیلیرز . دردنجی عصر هجریده اغلیلیرک صوک حکمداری بولنان (زیاده الله) اسحق بن عمران مغربه دعوت ایلمشدری . اسحق دعوته اجابت ایتدی . وقیروانده شانیه لایق بر صورتده مظهر استقبال اولدی .

فقط مغربده ایلک شعله فی ایقاده چالیشان بو ذات ، بالاخره زیاده اللهک قربان غدیری اولمشدر . زیاده الله انسانیت ایچون بر شایه عد اولنه حق قدر سفیل بر اعجوبه ، خلقت شکن بر ظالم ایدی . شهزاده لکی هسکمنده ، تحت سلطنته یول بولمق ایچون حرم اغالرینی اغفال ایده رک اونلره پدیری قتل ایتدیرمش و بشریتی اک فجیع خلقت شکنلرکله سوق ایدن اکلیل سلطنتی ۹۰۳ سنه میلادیسنده باشنه کچیرمشدری . نائل امل اولدندن صکره آلت دنائی اولان حرم اغالرینی برر برر بوغدردی .

تاریخ ، زیاده اللهی بوتون معناسیله ظالم بر سفاک ، بی امان بر غدار اولمق اوزره تصویر ایدیور .

پدیری اتلاف ایتدردیکی کبی خاندان سلطنت افراندن اوتوز قدر ذاتی ده اولان فی واجلا وبعده اعدام ایلمشدری ،

عائله سی ارکانی فجیع بر صورتده بوغازلیان بو خائن صیرتلانک ارباب علمی حمایه ایده جکفی امید ایتک شیطاندن ایمان بکله مک قدر مستبعد ایدی . فقط نسلله اسحق بو خصوصی تقدیر ایده مامش ، غافل اولانمشدری . اسحق اولجه پک بیوک التفاتلره مستغرق اولمشکن بالاخره بردنبره نظر توجهدن بسبتون دوشدی .

اسحقک سبب نکبتی اسپانیادن جلب ایدیلن بر یهودی طیبیک رقابت وتلقینات اهانتکاریسی اولدینی محققدر .

زیاده الله کبی بی امان بر صرصر مظلالم کذر کاهنه تصادف ایدن شعله عرفانلری پک جابوق سوندوره جکی شهسز وامتالیه ثابتدر .

اسحق بن عمرانک وفاتی تاریخ فنده بر فاجعه خون آلود تشکیل ایدر ؛ استبداد ومظلالمک بر تمثال بی متندی اولان زیاده الله ، اسپانیالی یهودینک اهانت وتلقیناتیه اسحقا قارشلی انطفا ناپذیر بر خصومت بسلیوردی .

جانخراش ، خاتمان سوز اعتسافلره آلت اولماق ، مغدورینک حمایهسنه قالقشمق کبی متصف اولدینی سجایای نجییه فلاکت مقررهنی تسریع ایلدی . بر کون امیر ، قاپلانلری اوتاندیره حق بر تصور وحشت نمونک موقع قعله قوللمهسنی اراده ایتدی : کندی حضورنده قوجه حکیمک قوللری او یولدی ، اورده لری کسیدلی . آل قانلر ایچنده حیات ناسوتییه ابدیاً وداع ایلدی ،

بر داهی عرفان ، دم احتضارک واولیلای دلسوزیه آفاقی تیره تیرکن بر مستبد خونینده اریکه جبر ونیسندن بو منظره وحشت نمونی بلا قنور تماشا ایلمشدری ! ...

موتییه حرمت وجائب بشریت ودیانتدن اولدینی حالدیه زیاده الله بوکاده رعایت ایتدی . بیچاره مک جسد مردهسنی چارمیخه کردیردی . قوشلر طرفندن دیدیک دیدیک ایدیلنجیه قدر اوراده اصیلی بر اقدیردی .

قوجه بر اقلیمی نور عرفانله تنویره چالیشان بو بیوک آدم ، سفیل بر مستبدک فرمان غدیریه یوق یره ومحقرانه محو اولوب کیتدی .

معافییه چوق کچمه دن عدالت السیه تجلیات ظهور اوله رق زیاده اللهده مستحق اولدینی جزانک بر قسمی اولسون صاعقه نده کوردی :

اداره حکومت یرینه عیش وعشرت واجرای مظلالمه دمکذار اولان بوسفیل ، فاطمیلرک مهاجمات دلیرانه لرینه تاب آور مقاومت اوله میهرق اولامصره وبالاخره ارض ارض فلسطینه فرار ایلدی . حیاتنک ادوار اخیرهمی بر سلسله فجاعت تشکیل ایدر . ترک دغدغه حیات ایتدیکی زمان نمشنی دفن ایده جک کیمسه بولنه مامشدری . اسحق بن عمرانک پک چوق مؤلفاتی واردر . بونلرک قسم اعظمی مغربه کیمه دن اول یازمشدری .

قره سودایه دایر (کتاب فی مالیه خولیا) عنوانی اثری فیزیولوژی

روضه القراء

— ۱۲ —

امام حسین رضی الله عنه

اسم پاك عاليسى (حسين) كنيه لرى (ابوعبدالله) لقب سعادتلرى (السيط، الزكى، سيدالشهدا) در. حضرت على ايله جناب فاطمة الزهراءن هجرتك دردنجى سنهسى ماه شعبانك بشنجهى صالى كوئى بلده مباركه مدينه مهادراى عالم شهود اولمشدر. امام (حسن) رضی الله عنه افندمرك كوچك برادرى وائمه اثنا عشرى اوچنجيسيدر. ام الحارث حضر تارندن مرويدرکه: جناب امامهام حال طفوليتده بياض برخرقه صاريلى اوله رق اغوش سعادته الندقه: «قتله الفشه الباغية من بعدى لانيا لهم شفاعتى ديو بيوريله رق ابراز تأسف اولمش و امام حسين حضر تارينك برمقتضاي شيوه تقدير الهى رتبه جليله شهادتى احراز بيوره جقارى جانب رسالتپناه افندمى حضر تارندن ايما بيورلمشدر.

مهمانخانه امكانده اللى التى ييل بش آى بش كون پرورشياى حيات اولدقن صكره التمش برنجى سنه هجريهسى محرم الحرامك اوچى جمعه (عاشورا) كوئى دشت كر بلاده سنان بن انس و على قول شمر عليها، مايستحق طرفدن آتيلان اوقك تأثيريله آغشته خون شهادت و روح ياكى طائر رياض جنت اولدى. (رضى الله عنه)

وقعه دلسوز دشت كر بلا محكمه كبرايه قالمش بيوك برماجرا اولوب بوراده تفصيلاته لزوم كورولماش، اولمغله مشاراليه حضر تارينك جسد مغفرت ائرى خاك پاك كنه تخم شهادت دو كولمش اولان دشت كر بلاده سر سعادتلرى دخی شامده و برروايتده مدينه منوره ده والده جنت مقررلى ياننده دفن اولمشدر. سيد شبان اهل جنت، قره اعيان اهل سفت، سر خيل شهدا حضرت حسين كر بلا رضی الله عنه رب ذوالكبريا سنه حكم دفينه لرندن پاى شرف ساليه قدر وجوده يهودلرنده جدا محمد لرى حبيب خدا عليه اكمل التحيا افندمى حضر تارينه مشابه ايديلر. ذات ستوده سياتلرى، غايت حليم، سليم، كريم، اديب، هول، صبور، زاهد، عابد، عالم، عاقل، كامل، والحاصل جميع اوصاف حميدهنى جامع اولمق اوزره، شرفي بتون امت محمد شامل بر ذات ملائك صفات اولديغدن مشاهير ائمه و سادات معظمه نسل سيادت شريفلرينه منهدر. ذات پر بركاتلرى قراى بطريق العرض والدماجد لرى امام على رضی الله عنه حضر تارندن اخذ وتلقى ايتمشدر.

مرويدرکه جناب امام هام مسافر لرى ايله سفره نشين ايكن، خدمت ايدن كوله سنك اياغى طولاشه رق ينده كى طعمى امام مشاراليه حضر تارينك اوزرينه دو كمش و براى تأديب نظر اولندقه (الكاظمين العيظ) ديميله امام مشاراليه غضبى هضم ايتمش (والعافين عن الناس) ديدكده (عفو ايتدم) تكرار كوله (والله يحب المحسنين) ديمسى اوزرينه مشاراليه حضر تارى (سنى مالمدين ازاد ايلدم) بيورمشدر.

يسيقولوژى وطبه عائد پك مهم تدقيقاتى جامعدر. بو كتابك عربجه بر نسخهى مونيخ كتيخانه سنده موجود اولوب (۸۰۵۶) نجى نومروده مقيددر.

مقالة فى الاستسقا «Hidropisie» نام اثريله (كتب فى النبض) عنوانلى كتابى قيمتدار مؤلفات طبيه دن معدوددر.

(نزهة النفس) عنوانلى كتابى ايسه علم اخلاق و يسيقولوژينك اك دقيق مباحثى جامع بر اثر عاليدر.

ابن جزار. — ابو جعفر احمد بن ابراهيم بن على بن ابى خالد الجزار، مغرب محيطنده پرور شياى كال اولمش بر نادره روزگار، بر خارقه عرفان نشاردر. ديار مغرب، بو اوز اولاديله بحق اقتخار ايده بيلور.

ابن جزار دردنجى عصر هجريده قيروان شهرنده مهد آراى عالم شهود اولمشدر. فن و فلسفه وبالخاصه علم طبي مشهور اسحق بن سليمان الاسرائيلى دن تعالم ايلمشدر.

ابن جزار علماً و عرفاناً — مغربه كوره — بر خارقه اولدينى كى اخلاقاده، جديت، وقار، قناعت، انتظام پرورلك، عزم و متانت، استحقاق منفعت كى اوصاف عاليه ايله متحلى بر نادره فضيلتدر. امرايه تملق ايتمز، دوائر اكبره صوقولمز، عزت نفسى محافظه ايدردى. تاريخ و فائق در تيوزنجى سنه هجريسنه مصادفدر. ابن الجزار ك بر جوق مؤلفاتى واردر. (زاد المسافر) عنوانلى اثر طبيسى، پك مشهور اولوب لاتين و يونان لسانلرينه ترجمه ايدلمشدر. زاد المسافر اوروبا ارباب فى مياننده اشتهار ايدن بيوك كتابلردن در. اخيراً موسيو دامبرغ و موسيو دوغار (Dugart) طرفلرندن آوروپا لسانلرينه ترجمه ايدلمشدر.

ابن الجزار حاذق بر طب، مدقق بر علم روح متخصصى اولمقله ممتازدر. روح رساله سيله معده و امراض مغدويه عنوانلى كتابى پك معروفدر. (رسالة فى النوم واليقظة) ده نوم و حالات نومه دائر خيل تدقيقاتده بولمشدر.

(كتاب البلغة فى حفظ الصحة) نام اثرى حفظ الصحة قواعدىنى جامع قيمتدار بر كتابدر.

ابن الجزار (كتاب فى اخبار الدولة) سيله منقد بر تاريخ شناس اولدينى كوسترمشدر. التيمى، ابن الجزار ك (كتاب الصخر) نامنده بر اثرندن دهها بحث ايدبيور. زاد المسافر ك بر نسخهى فرانسه كتيخانه مليسنده موجود و محفوظدر.

ابن الجزار معاصر بولندينى اعظمك تراجم احوالى جامع اولمق اوزره (كتاب التعريف بصحيح التاريخ) ناميله ديكر بر اثر مهم دهها تأليف ايلمشدر.

مدلى اعداديسى مديرى

م. شمس الدين